A°. 1825. No. 97.

ARNHEMSCHE COURANT.

Dingsdag den 16. Augustus.

WEENEN, den 5. Augustus

De berigten uit Konstantinopel, van den 21. Julij, door buitengewone gelegenheid ontvangen, behelzen, omtrent de jongste krijgsverrigtingen te lande en te water, de volgende tijdingen, die van alle kanten bevestigd worden:

Tien dagen na de overgave van Navarino, brak *Ibrahim*-pacha, met achterlating van 300 man in de vesting, tegen Arkadia op. Daar hij geen tegenstand ontmoette, liet hij eene bezetting in die streken, en wendde zich over de gebergten naar Andrussa. Bij dezen togt stiet hij, bij het dorp Constevili, op een in het bosch verborgen korps van 1500 Grieken, verloor 150 man, verstrooide echter den vijand geheel en al, en gaf den gevangenen geen kwartier, dewijl de meesten van hen dezelfden waren, welke bij Navarino, op voorwaarde van zich stil naar huis te zullen begeven, losgelaten waren. Dit lot trof tusschen de 5 of 600 Grieken.

Hierop trok *Ibrahim* naar Nisi, waar alles de vlugt nam. Te Calamatta schenen de Grieken tegenstand te willen bieden, doch hielden daar ook niet lang stand. Deze plaats werd den 8. Junij met aanzienlijke magazijnen eene prooi der vlammen. *Ibrahim* drong nog tot Zaranta (op den weg naar Mistra) door, waar een klein korps Grieken hem in eene goede stelling afwachtte. Hij nam twee bevelhebbers en 300 man gevangen en joeg de overigen uit een. Vervolgens keerde hij op den weg naar Tripolitza terug, liet, tot dekking der gemeenschap met Modon (waar eene bezetting van 600 man buiten de stad gelegerd is, omdat de pest zich in de stad geopenbaard heeft), 2000 man te Nisi, onder het bevel van zijnen chasnadar-baschi, *Mehmed*-efendi, en stond, den 17. Junij, met 8000 man en zijne ruiterij in de gebergten van Leondari, voor de groote bergengten van Mistra en Tripolitza. Daar nu *Colocotroni*, noch op de sterkte, noch op den goeden wil zijner troepen konde rekenen, om de stad te verdedigen, trok hij, na een ongelukkig uitgevallen gevecht op den 19. (waarbij de Mainoten, zoo als het schijnt, niet hebben willen vechten) terug, en gaf Tripolitza der vlammen ten prooi. Den 21. trok *Ibrahim*-pacha daar binnen, hield er zich echter maar een korten tijd op, en drong met een gedeelte van zijn leger door de engten van Parthemon, tegen Argos, waar hij ook geen tegenstand ontmoette. Den 25. begaf zich *Ibrahim*, met een geleide van ongeveer 80 ruiters, tot voor de poort van Napoli di Romania. Of zulks alleen was, om verkenning te doen, dan wel of hij misschien op eenige geheime verstandhouding rekende, is nog onbekend. Gelijktijdig verscheen er een detachement van zijne voorhoede voor Mijli, tegen over de vesting, om zich van dezen post, of misschien van de aldaar aanwezige magazijnen, meester te maken. Deze onderneming mislukte; deze post werd door eenige honderden Grieken, door het geschut van eenige galjoten en mistieken ondersteund, twee dagen lang (den 25. en 26.) verdedigd; en de Egijptenaren trokken hierop, met een gering verlies, naar Argos en vervolgens door dezelfde bergengten, waardoor zij gekomen waren, naar Tripolitza terug.

De onder *Miauli* en *Sachturi* vereenigde Grieksche vloot, sterk 63 zeilen, welke, sedert den 11. Junij, voor de haven van Suda lag, om daar de Turksche vloot te vernielen, of ten minste ingesloten te houden, was sedert den 21. Junij van deze standplaats verdwenen. Den 23. liep van daar, zoo wel de vloot van den kapudan-pacha, als die, waarop *Hussein*-bei de Albanesche troepen naar Morea overbragt, te zamen 80 zeilen, ongehinderd uit. Eerst op den 18, toen zij reeds op de hoogte van het eiland Cerigo gekomen waren, naderden hen de Grieksche [illegible] den *Reala*-bei en de in het midden [illegible] in te brengen. De galjoot *Tombasi* bevond zich aan het hoofd der kolonne; hierop volgde een driemast-brander, van eene brik vergezeld; hier hadden zich 4 brikken en eene korvet aangesloten; eindelijk het admiraalschip van *Miauli*; op eenigen afstand het overige van zijn eskader, en geheel achter aan de afdeeling van *Sachturi*. Ten 4 ure namiddags gaf *Miauli* een teeken, waarop de galjoot *Tombazi* uitweek, om voor den brander plaats te maken, welke door zijne brik en door eenen anderen brander met zijne brik uit de tweede linie gevolgd werd. De Reala-bei ging hen met zijne korvetten en 10 fregatten te gemoet, waarop de Grieken de branders verloren gaven, dezelve in brand staken en daarop eene beweging tegen de Turksche fregatten maakten, welke zich voor de transportschepen in linie geschaard hadden. Het Algerijnsche admiraal-schip weesi hen af, en op dezen ogenblik wendde de afdeeling van *Sachturi* zich om, zonder verder aan het gevecht deel te nemen. *Miauli* wierp zich nog, met zes brikken, op eene uit de slagorde geraakte Turksche brik. Deze verweerde zich echter dapper, maakte zich uit het gedrang, en voegde zich weder bij de vloot. Ten 7 ure des morgens, waren alle Grieksche schepen op den aftogt.

Den 2. Julij bevonden zich de Turksche vloten op de hoogte van Navarino; 23 zeilen der Grieken bleven boven den wind; eenigen hadden zich, onder denzelven, voor de haven geplaatst, en de vloten gingen om noord ankeren.

De werkeloosheid der Grieksche zeemagt, in een zoo beslissenden oogenblik, geeft aanleiding tot vermoedens, welke alleen door den tijd kunnen opgehelderd worden.

Den 5. Julij, was de ontscheping van troepen en paarden geeindigd, bestaande uit 5200 arnauten, 600 man ruiterij en 1200 man artillerie. Den 7. verliet de kapudan-pacha met 7 fregatten, 10 korvetten, 12 brikken en eenige galjoten, de haven van Navarino, en ging naar Patras en Missolonghi onder zeil, waar hij den 10. was aangekomen. *Hussein*-Bei zou zich insgelijks, den 7. of 8., over Nisi en Leondari naar Tripolitza op marsch begeven.

Volgens stellige berigten uit Athene, heeft *Odijsseus* het einde zijner loopbaan in eenen smadelijken dood gevonden. Men vond hem geheel verpletterd en met een strop om den hals, aan den voet der muren van de Propijleën, waar hij had gevangen gezeten. Of hij zelf beproefd heeft zich af te laten, dan of zijne wachten hem naar beneden geworpen hebben, weet men nog niet. — Terzelfder tijd, heeft ook zijn trouwe aanhanger en zwager, de Ierlander *Trelawnij*, die het voor *Odijsseus* en zijn gezin tot woning toebereide hol op den Parnassus niet heeft willen verlaten, aldaar zijn leven door een pistoolschot geëindigd; of hij dit, uit vertwijfeling over het lot van zijn vriend, zich zelven heeft toegebragt, dan van anderen ontvangen heeft, is ook nog onbekend.

De beruchte *Bobelina*, welke in het begin van den opstand, den naam van heldin verworven had, doch naderhand door hare geldzucht en hare gruweldaden bij de inneming van Tripolitza in 1821, bij hare eigene natie in verachting gevallen was, is te Napoli door sluikmoord omgekomen. De zeemagt van Spezzio zou haren dood met treurschoten vereerd hebben. (*Oostenr. Beobachter.*)

FRANKFORT, den 12. Augustus.

Volgens de jongste berigten uit de wateren van Missolonghi, was de kapudan-pacha den 7. Julij voor deze plaats verschenen. De seraskier [illegible]-pacha, die naar Brachori was teruggetrokken, zou daarop weder digt onder de muren der vesting genaderd zijn. Grieksche berigten beschrijven zijn leger als zeer verzwakt, en leggen, ondanks de aankomst van den kapudan-pacha, geene vrees voor deze gewigtige plaats aan den dag.

Berigten uit Italie spreken nog steeds van de gevangenneming van *Ibrahim*-pacha op Morea, doch zonder nadere omstandigheden optegeven. Een te Livorno aangekomen Oostenrijksche koopvaarder berigt zelfs, dat hij van een Griekschen scheepskapitein had vernomen, dat *Ibrahim* gevankelijk naar Hijdra was overgebragt.

LONDEN, den 9. Augustus.

Het wedden, dat hier te lande zoo zeer bemind wordt, heeft zekerlijk veel uitgeleverd, waarvan het onmiddelijk nut ter bevordering van kunsten en wetenschappen of van de nationale nijverheid juist niet zeer gemakkelijk aan te wijzen is, gelijk b. v. het wedloopen der menschen voor- en achterwaarts, met gebruik van twee beenen of slechts van een, de wedstrijden tusschen menschen en dieren, de boks-partijen, enz. Intusschen heeft men aan deze nationale liefhebberij der weddingschappen, toch ook meer dan eene zaak verbonden, waarvan het nut niet te loochenen is. Zoo hebben de paarden-wedloopen den grootsten invloed op het dresseren der paarden gehad. Even zoo min is het voordeel te ontkennen, dat voor de vorming der schippers ontspruit uit de menigvuldige wedvaarten met zeilbooten op de Theems, welke [illegible] kunst [illegible] het dikwijls plaats had, het wedploegen zijn, waarvan wij een voorbeeld in een westelijk graafschap gehad hebben. Het kwam hierbij daarop aan, den voorrang van de verbeterde Schotsche ploeg, in vergelijk met de oude Iersche, aan te toonen. De eerste wordt door eenen mensch bestuurd en door twee paarden getrokken. De laatste vereischt vier paarden en twee menschen, namelijk een bij de paarden en een bij de ploegstaart. Zij ploegden beide ongeveer een achtste acre, en ofschoon de Schotsche ploeg door een ongeluk 7½ minuut opgehouden werd, kwam zij toch in een uur en 29 minuten klaar, terwijl met de Iersche ploeg een uur 47 minuten besteed werden. Een groot aantal landlieden waren tegenwoordig en gingen, van den voorrang der Schotsche ploeg overtuigd, naar huis; want op den landman, gelijk overigens op den stedeling, op den mensch in 't algemeen, werken voorbeelden meer dan bewijsredenen.

— De laatste berigten uit Indie, nopens den oorlog tegen de Birmanen, behelzen nog niets beslissends. De Engelschen trekken voorwaarts; maar het land levert moeijelijkheden op, die aan de Birmanen gelegenheid geven, om hen veel nadeel toe te brengen.

Men heeft eene buitengewone Mexicaansche courant van den 15. Junij ontvangen, meldende de hoogst gewigtige tijding, dat de Spaansche bevelhebber, don *Jose Martinez*, commanderende de beide Spaansche schepen, het fregat de *Asia* en de brik de *Constantia*, welke tot ondersteuning van Callao bestemd waren, den 21. Mei met don *L. A. Arguello*, commandant van Monterry, tot het gebied der Mexicaansche Republiek behoorende, eene capitulatie gesloten heeft, waarbij die beide schepen aan de Mexicaansche republiek overgaan, onder beding, dat die republiek de achterstallige soldij der equipages betale. Werkelijk zijn beide de genoemde schepen, des avonds ten 8 ure van den 10. Junij, te Acapulco aangekomen, en de president der Mexicaansche republiek heeft dadelijk de bepalingen der capitulatie bekrachtigd, en de uitbetaling der achterstallige soldij bevolen.

Men kan begrijpen met welk-eene vreugde deze tijdingen te Mexico ontvangen zijn. Hoogst welkom is deze aanwinst van scheepsmagt en van bekwame zeelieden. De Republiek van Mexico, welke met groote opofferingen trachtte in Noord-Amerika de benoodigde scheepsmagt te verwerven, ten einde St. Jean d'Ulloa van den zeekant allen toevoer te kunnen afsnijden, heeft nu slechts de gemelde twee schepen daarheen te zenden.

Van zoo veel gewigt oordeelt men hier ter beurze deze tijding, dat daarop alle Zuid-Amerikaansche effecten eene aanmerkelijke rijzing ondervonden hebben.

PARYS, den 11. Augustus.

Bij een telegrafisch berigt van Brest is gemeld, dat 's konings bevelingen te St. Domingo volkomen zijn vervuld en Hoogstdeszelfs ordonnantie aldaar met eerbied en erkentelijkheid is ontvangen. De inhoud dier ordonnantie is nog niet openbaar gemaakt; maar waarschijnlijk heeft dezelve betrekking tot eene minnelijke vereffening met deze voormalige Fransche kolonie.

— Het is thans zeker, dat er in de departementen der West- en Oost-Pyreneën Fransche troepen bijeentrekken, waarvan de hoofdkwartieren te Bajonne en Perpignan gevestigd zullen zijn. Als reden daarvan worden opgegeven de tegenwoordige woelingen in Spanje. De Fransche regering is, naar men verzekert, niet alleen door hare agenten in Spanje, maar ook door den Spaanschen gezant alhier en den bestemden Spaanschen minister, den heer *Zea* zelf, onderrigt van de ver uitgestrekte plannen der hoofden van de doordrijvende of zoogenoemde apostolische partij in Spanje. Deze plannen zouden op niets minder uitloopen, dan koning *Ferdinand* tot afstand van den troon te nopen, hetzij door kuiperijen, of wanneer deze niet gelukken, door geweld. Zijn broeder, don *Carlos*, zou dan tot koning van Spanje uitgeroepen worden. Men verzekert, dat onderschepte brieven en verklaringen en bekentenissen van lieden, die in dit komplot betrokken zijn, geenen twijfel daaromtrent overlaten; het zou der politie te Madrid echter gelukt zijn, de verschillende takken daarvan te ontdekken, en dit zou ook de reden zijn, waarom de intendant der politie thans zoo zeer den haat der bedoelde partij ondervindt. Het bijeentrekken der Fransche troepen op de grenzen moet dienen om haar in ontzag te houden.

PARAMARIBO, den 21. Junij.

Met genoegen kan men vermelden, dat het onderwijs der jeugd in deze kolonie steeds vooruitgaat. Eene nieuwe proeve heeft daarvan opgeleverd de openbare prijsuitdeeling, welke, op den 20. Mei ll. in de Lutersche kerk, aan de meest verdienstelijkste leerlingen der drie openbare scholen heeft plaats gehad, bij welke gelegenheid, door den wel eerwaarden zeer geleerden heer *H. Uden Masman*, als lid der schoolcommissie, eene zeer doelmatige redevoering is uitgesproken, *over de waarde van eenen goeden schoolonderwijzer.*

— De droge tijd is dit jaar bijzonder vroeg begonnen, als hebbende zich reeds in den aanvang van Maart ingezet. Men herinnert zich weinig jaren, waarin geene [illegible] van mondbehoeften voorhanden was, als in het tegenwoordige, hetgeen een groot verschil maakt met het vorige jaar 1824, toen de zware stormwinden zulk eene [illegible] verwoesting onder de bananaboomen hadden aangerigt, waardoor aan dit voor de slaven zoo noodzakelijk product toen eene zeer groote schaarschheid bestond.

— De scheepvaart met het moederland en Noord-Amerika blijft bij aanhoudendheid levendig. Het getal Nederlandsche schepen, die in 1824 van hier zijn vertrokken, bedraagt acht en zeventig, die te zamen, volgens de manifesten, hebben uitgevoerd: 6,902,130 pond koffij; 22,719,564 pond suiker; 1,788,979 pond katoen; 71,380 pond kakao. Naar de Noord-Amerikaansche havens zijn vertrokken een getal van 50 schepen, die te zamen hebben uitgevoerd 879,056 gallons melassie.

— Ook in deze kolonie heeft zich onlangs een bestuur geconstitueerd ter bevordering der bedoelingen van het *Nederlandsch Genootschap tot zedelijke verbetering der gevangenen.* Hetzelve is zamengesteld uit de heeren Mr. *E. L. Baron van Heeckeren*, President, *A. T. Kruijthoff*, Thesaurier, *R. van Rees* Az., Secretaris, *J. Planteau*, *C. L. Weissenbruch* en *F. Fauvay*.

— Het departement *tot Nut van het Algemeen*, alhier, neemt steeds in aantal van leden toe. Deszelfs vergaderingen worden thans gehouden in de ruime en fraaije zaal boven het nieuwe waaggebouw. Een aantal toehoorders vereert doorgaans de voorlezingen, welke maandelijks plaats hebben. Ter gelegenheid van den noodlottigen brand der twee koopvaarders *de Willem de Eerste* en *Betsey*, die in den nacht van den elfden op den twaalfden April, ll., op de rivier voor onze stad eene prooi der vlammen zijn geworden, heeft het departement aan de ongelukkige schepelingen dezer beide bodems eene gift van duizend gulden doen toekomen.

— De inschrijving tot den opbouw eener nieuwe Hervormde kerk, in plaats van het bij gelegenheid van de ramp van 21 Januarij 1821 verbrande kerkgebouw, heeft alleen in deze stad bedragen eene som van ruim dertig duizend gulden. De schouwburg, *de verrezene Phœnix*, in den voorleden jare, door het Roomsch Catholijk kerkbestuur, aangekocht zijnde, wordt in een kerkgebouw ten dienste dezer gemeente hervormd en zal, onder het opzigt van onzen kundigen architect *W. de Vroome*; weldra voor de uitoefening van den openbaren eeredienst geschikt zijn. Schoon langzaam, gaat echter de opbouw van de verbrande gedeelten der stad steeds voort; doch het zal waarschijnlijk nog vele jaren duren, eer de sporen van deze calamiteit geheel zullen zijn uitgewischt.

Mengelwerk.

BYBELSCHE CATECHISMUS
VOOR DE GROOTEN EN MAGTIGEN DER AARDE.
EEN TEGENHANGER VAN DE
OOSTENRYKSCHE CATECHISMUS.

(*Zie Arnhemsche Courant* N°. 87, art. Parijs..)

God heeft uit eenen bloede het geslacht der menschen gemaakt.

Bij God is geene aanneming des persoons.

Hij neemt het gezigte der vorsten niet aan, en kent de rijken voor de armen niet; want zij zijn allen zijner handen werk. — Die Vreesselijke, die geen aangezigt aanneemt noch geschenk ontvangt.

Gij zult geen onregt doen in het gerigte, gij zult het aangezigte des geringen niet aannemen, noch des grooten aangezigte voortrekken.

Alzoo het regt is bij God verdrukking te vergelden, die anderen verdrukken, en hen, die verdrukt worden, verkwikking in de openbaring des Heeren JEZUS, van den Hemel met de Engelen zijner kracht met vlammende vure wraak doende over degenen, die God niet gekend en zijne wetten niet gehoorzaamd hebben.

Die zijne naasten veracht zondigt, maar die zich des geringen ontfermt, is welgelukzalig.

Alzoo sprak de Heer der heerscharen; rigt een waarachtig gerigte, doet goedertierenheid de een aan den anderen, en verdrukt de weduwe noch den wees, den vreemdeling noch den ellendigen.

Is dit niet het vasten, dat ik verkieze, dat gij losmaakt de knoopen der goddeloosheid? dat gij ontdoet de banden des juks? dat gij vrij los laat de verpletterden, en dat gij alle juk verscheurt? Is 't niet, dat gij den hongerigen uw brood mededeelt, en de arme verdrevene in uw huis brengt? als gij een naakten ziet, dat gij hem dekt, en dat gij u voor *uw vleesch* niet verbergt?

Rijken en armen ontmoeten elkander. De Heer heeft ze beiden gemaakt. De arme, wandelende in zijne opregtheid, is beter, dan die verkeerd is van wegen, al is hij rijk.

Zoo in uwe vergadering kwame een man met een gouden ring aan den vinger en eene sierlijke kleeding; en daar kwam ook een arm man met eene slechte kleeding — en gij zoudt aanzien dengenen, die de sierlijke kleeding draagt en tot hem zeggen: » zit gij hier op eene eerlijke plaats," en gij zoudt zeggen tot den armen: » *sta* daar, of zit hier onder mijne voetbank," en hebt gij dan niet in u zelven onderscheid gemaakt en zijt regters geworden van kwade overleggingen?

Indien gij dan de koninklijke wet volbrengt: gij zult uwe naasten lief hebben al u zelven, zoo doet gij wel, maar indien gij den persoon aanneemt, zoo doet gij zonde, en wordt van de wet bestraft als overtreders.

Gij weet, dat de Oversten der volken heerschappij voeren over hen, en de grooten gebruiken magt over hen; doch alzoo zal het onder u niet zijn, maar wie onder u zal willen groot worden, die zij uw dienaar, en wie onder u zal willen de eerste zijn, die zij uw dienstknecht.

Wie onderscheidt u? wat hebt gij, dat gij niet ontvangen hebt, en zoo gij het ontvangen hebt, wat roemt gij als of gij het niet ontvangen hebt?

Weldadigheid en waarheid bewaren den koning en door weldadigheid ondersteunt hij zijnen troon.

Wee het land, welks koning een kind is.

Nu dan, gij koningen, handelt verstandiglijk, laat u tuchtigen gij regters der aarde.

Het is den koning gruwel goddeloosheid te doen, want door geregtigheid wordt de troon bevestigd.

Als de regtvaardigen groot worden, verblijdt zich het volk; maar als de goddeloozen heerscht, zucht het volk.

De goddelooze, over een arm volk heerschende, is een brullende leeuw en beer, die ginds en weer loopt.

De kwade lieden verstaan het regt niet, maar die den Heer zoeken verstaan alles.

Zijt kinderen des lichts, wandelt in het licht.

Wee dengenen, die het kwade goed heeten en het goede kwaad, die duisternis tot licht stellen en licht tot duisternis, die het bitter tot zoet stellen en het zoete tot bitterheid.

Doch alzoo zegt de Heer: de gevangenen des magtigen zullen hem ontnomen worden, en de rang des tirans zal ontkomen; want met uwe twisters zal ik twisten, en uwe kinderen zal ik verlossen. En ik zal uwe verdrukkers spijzen met hun eigen vleesch, en van hun eigen bloed zullen zij dronken worden als van zoeten wijn. En alle vleesch zal gewaar worden, dat ik de Heer uw Heiland ben.

Ik heb wel gezegd: gij zijt goden en gij zijt alle kinderen des Allerhoogsten; nogtans zult gij sterven als een mensche, en als een van de vorsten zult gij vallen.

Vertrouwt niet op prinsen, op 's menschen kind, bij welke geen heil is. Zijn geest gaat uit, en hij keert wederom tot zijne aarde. Te dien zelven dage vergaan zijne aanslagen.

LAZARUS stierf, en — de rijke man stierf ook.

Dat hoog is onder menschen is een gruwel voor God.

Als de hovaardigheid komt, zal de schande ook komen; maar met de ootmoedigheid is wijsheid.

Staat niet naar hooge dingen, maar voegt u bij de nederigen. God weerstaat den hovaardigen en den nederigen geeft hij genade.

Die verstandeloos is veracht zijne naasten, en die zijne naasten veracht zondigt.

Velen zoeken het aangezigt des heerschers; maar eens ieders regt is van den Heere.

Hij giet verachting over de prinsen en Hij verslapt den riem der geweldigen.

Hij vermorselt de geweldigen, dat men het niet doorzoeken kan, en stelt anderen in hunne plaats.

Wee dien, die zijn huis bouwt met ongeregtigheid.

Wee de [illegible] stad — tot haren God nadert zij niet. Hare vorsten zijn brullende leeuwen in 't midden van haar; hare regters zijn avondwolven; hare priesters verontreinigen het heilige, zij doen de wet geweld aan.

Allen, kleinen en grooten, moeten geopenbaard worden voor den regterstoel van CHRISTUS.

Laat af van kwaad doen, leert goed doen, zoekt het regt, helpt de verdrukten.

Spreekt alzoo en doet alzoo, als die door de wet der vrijheid geoordeeld zult worden.

Zoo beschouwt de Bijbel het Menschdom als eene maagschap van gelijken oorsprong, rang en bestemming. Dezelve kent geen anderen adeldom dan dien der ziele, dat is van zedelijke verdiensten. De beste mensch is volgens den Bijbel de grootste edelman. Hij leert, dat alle menschen, uit eenen bloede voortgekomen, natuurgenooten, elkanders naasten, kinderen van één groot huisgezin zijn, dat alleen door verspreiding van licht, waarheid, geregtigheid en liefde kan bestaan en gelukkig worden.

De Oostenrijksche Catechismus, daarentegen, onderscheidt het menschdom in heeren en slaven, of liever in afgoden en dieren. Zij stelt in geboorterang, aanzien en magt de hoogste verdiensten, in wapenborden, titels, ordelinten en dergelijke kinderbellen de meeste waardij. Zij kent aan eenige hoofden van die soort alleen het regt toe, om over alle de anderen te heerschen, over derzelver goed en leven te beschikken, als of voor dezen alleen de wereld geschapen ware. En daar de Bijbelsche Catechismus, de menschen door gevoel van billijkheid en overtuiging tot eene vrijwillige gehoorzaamheid aan redelijke wetten wil leiden, zoekt de andere door domheid en barbaarschheid, door spitsroeden en soortgelijke middelen van geweld, eene slaafsche onderdanigheid aan willekeurig gezag af te dwingen. Welk een verschil tusschenbeiden, of, eigenlijk gezegd, welk eene tegenstrijdigheid! Wie moeten wij gelooven, den Bijbel of *Oostenrijk*? Hier te lande komt deze vraag niet te pas, wij houden ons aan den Bijbel. Maar zij komt misschien ook niet te pas in de Oostenrijksche heerschappij, voor zoo ver men daar den Bijbel niet kent, en wel zorgen zal, dat hij onbekend genoeg blijve, zoo lang despotismus, jesuitismus en fanatismus de magt in handen hebben, als strijdende met hun domperachtig en dwangziek stelsel. De Bijbelsche Catechismus (nog eens) in overeenstemming met de orde der dingen en de behoeften onzer redelijke natuur, verblijdt en veredelt het menschelijk hart, de Oostenrijksche bedroeft en verlaagt hetzelve, als zijnde in oproer tegen de orde der natuur en haren Wetgever. De belhamels van zulk eene God- en menschbeleedigende (antibijbelsche, en dus kettersche leer, als de Oostenrijksche Catechismus bevat) verdienden, (zoo ooit iemand), door de spitsroeden te loopen, al waren het ook Ministers, Hertogen, Graven, Priesters, Bisschoppen, [illegible]

Aug. [illegible]

KONINKLYKE VRYMAGT.

» Gedurig heeft *Ferdinand* VII. adressen ontvangen, waarin hij werd geroemd wegens de versterking der *opperste magt.* De gemeente besturen, de koninklijke vrijwilligers hebben, om strijd, het gouvernement geluk gewenscht over het dekreet van zijne Kath. Majesteit, waarin gezegd wordt, dat Hoogstdezelve steeds de volheid der *vrijmagt* zal behouden. In een adres van de provincie Alava heet het: » De groote menigte van het menschelijke geslacht wordt geboren, om geregeerd te worden en niet om te regeren. Die verhevene post van regeren is door de Voorzienigheid aan den uitverkoren stand toevertrouwd, dien Zij op eene hoogte geplaatst heeft, welke de menigte niet kan beklimmen, zonder in den doolhof en op de klippen, die zich daar bevinden, omtekomen." Waaruit volgt, dat de Amerikaansche natien thans te midden van den doolhof en de klippen zich bevinden; dat van alle volken van Europa, het Engelsche het meest op eenen dwaalweg is, en dat de Spaansche natie alleen het regte pad bewandelt.

Laat ons zien hoedanig de toestand is van den monarch en de onderdanen in dit gelukkige koningrijk, waar » de verhevene post van regeren vervuld wordt door degenen, aan wie de Voorzienigheid dien toevertrouwd heeft."

Die in de volheid der vrijmagt herstelde monarch; die koning, welke op éénen dag eene ontzettende menigte van geestelijke benificien vergeeft, kan niet eens tot Burgos zijn beschermend gezag doen gelden; zijne renboden worden er aangehouden en uitgeplunderd; de rijtuigen, welke er doorkomen, ondervinden vaak een gelijk lot: de gemalin des ambassadeurs van eenen der Koningen zijne broeders verlaat niet dan beven de Irun, om zich naar Madrid te begeven, want zij weet, dat in deze voorbeeldige monarchie de gevaarlijkste wegen juist die zijn, welke op de koninklijke residentie uitloopen.

In dit door den wil van eenen eenigen geregeerde land, sleept een veel oproeriger krijgsvolk dan de Janitsaren van den vrijmagtigen monarch der Turken, de burgers naar den kerker, mishandelt ze en slaat ze dood, zonder dat eenige overheid zich tegen dit geweld durft te verzetten; en als de lijders bescherming inroepen, zich tot de hoofden der plaatselijke besturen, tot de kapitein-generaals wenden, zwijgen dezelve allen en zuchten in stilte; want indien zij gehoord werden, zouden zij evenzeer mishandeld en in den kerker geworpen worden. Vrijmagtiger dan *Philips* II, kent de Vorst, die thans Spanje regeert, geen anderen breidel dan zijnen eigenen wil; maar die wil is niet in staat, om een regement op te rigten, om eene geregelde armee daar te stellen, en om zich door zijne eigene onderdanen te doen eerbiedigen, heeft hij den bijstand van vreemdelingen, van vreemde bajonetten noodig. Onder dien Koning, dien niemand durft tegenspreken, aan wien niemand het regt heeft verloogen te doen, heeft Spanje geen enkel bataljon meer om zijne kolonien te verdedigen, noch schepen om troepen derwaarts te brengen; de schatkist is ledig; het crediet verloren; alle bronnen zijn gestopt of uitgedroogd; elke leening is onmogelijk geworden of kan slechts een verderf te meer worden; Spanje wordt met distelen en monniken bedekt, en de vriend der menschheid wendt er met weemoed zijn oogen van af.

De Koning van Engeland daarentegen is de minst vrijmagtige der monarchen van Europa. In Engeland is de vorst slechts de eerste onderdaan der wet, welke de breidel van allen is. » De verhevene post van regeren" wordt aan de bekwaamsten toevertrouwd; de geboorte is een titel en nimmer een regt, en de talenten hebben den voorrang boven den adel. *Nelson*, *Canning* zijn niet uit den bevoorregten stand gesproten. Volgens de Spaansche leer, zouden die lieden der menigte in den doolhof en op de klippen der magt hebben moeten omkomen. Maar de daadzaken toonen het anders. Engeland is magtig, gevreesd, welvarend en gebiedt, waar Spanje magteloos toezien moet.

STAAT VAN FRANKRYK.

Een Fransch schrijver laat zich daarover aldus uit:

De eerste vergadering der wetgevende kamers, onder de regering van den nieuwen Koning, is afgeloopen; de geschiedenis derzelve zal het ministerie tot eeuwig verwijt strekken.

Al hetgene daarop is voorgesteld en verdedigd, heeft de belangen, de gevoelens en de zeden van de groote meerderheid des volks gekwetst.

Karel X. verscheen als beschermer van alle zijne onderdanen, als vader van alle zijne volken; hij sprak Frankrijk aan als Koning van alle Franschen en zijne beminnelijke uitlatingen vervulden aller harten met dankbaarheid en zoete hoop. De ministers hadden slechts te vergeten, dat zij hunne magt aan eene enkele partij verschuldigd waren, en onder het oog te houden, dat zij met de belangen van alle burgers waren belast door eenen Vorst, wiens bedoeling het is, de kinderen van een groot gezin te hereenigen en allen gelijkelijk te beschermen. Gelukkige en ontzettende herinneringen! Wie brengt zich niet met even groote aandoening, als leedwezen, dat schitterende en korte tijdperk voor den geest, waarop de verbaasde partijen eensklaps dezelfde gevoelens koesterden en aller harten, ofschoon zoo lang van elkanderen verwijderd, van dezelfde gezindheden klopten!

Welk een oogenblik voor Frankrijk! welk een oogenblik voor een ministerie, hetwelk in eenen zoo heerlijken stand geplaatst was! De minst kundige staatsmannen zouden van die schitterende uitzigten hebben weten partij te trekken; maar de tegenwoordige ministers hebben zulks niet gedaan. Wat zeg ik? zij hebben die tegengewerkt, en hetzij ze deze nationale grootmoedigheid, die alle vroegere rampen bij aanwezig heil doet vergeten, in twijfel trekkende, van oordeel waren, dat een monarchaal en nationaal stelsel onbestaanbaar was met de herinneringen aan hun bestuur, hetzij ze vreesden, door de kwetsing van aller gevoelens, door de bedreiging van aller belangen, eenen algemeenen haat op zich te hebben geladen, zij hebben zich tusschen den troon en Frankrijk geworpen; zij hebben alles verkoeld, alles versteend; geen steun meer vindende bij al hetgeen de partijen edelmoedigs bevatten, hebben zij de schraapzucht, de dweepzucht en alle schandelijke hartstogten gaande gemaakt; zij hebben met den degen en het goud in dezelfde hand, schadevergoeding en straf opgelegd, en, wel verre van de groote belangen des Rijks te behartigen, zich in geheime genootschappen gewikkeld en hunnen bijstand duur verkocht; zij hebben de graven der dertiende eeuw geopend, om met derzelver duisternis het licht van onze eeuw uit te dooven.

Schreef niet de eenvoudigste staatkunde aan het minst nationale ministerie den pligt voor, om in de eerste wetgevende vergadering, onder eenen nieuwe Koning, niet dan beschermende wetten voor te dragen, en alles te vermijden, of althans uit te stellen, wat het algemeen mishagelijk was? En de tegenwoordige ministers, even als of zij besloten hadden, om wantrouwen te zaaijen, waar vertrouwen heerschte, hebben eene menigte ontwerpen [illegible] voorgekomen; zij slaan diepe wonden, om andere te genezen, welke door tien jaren van gunst en geluk bijna geheeld waren; zij verminderen de bezittingen van den rentenier, die reeds zoo zeer zijn gekrenkt, en nemen uit de smartelijke opoffering van zijn noodige de schadevergoeding voor de begunstigde klasse; zij beroeren het voorledene, verontrusten het tegenwoordige en bezwaren de toekomst.

In het laatste jaar der regering van den vorigen Koning, had een klein aantal lieden, die zich aan den dienst van het staatkundige Rome toegewijd hebben, een enkel woord gesproken over de daarstelling van eene wet op de heiligschennis; het ministerie had zich daartegen krachtdadig verzet; herhaalde malen werd daarna verklaard, dat men daarin *nimmer* zou toestemmen. De ministers vonden dezelve zoo verderfelijk, dat zij eene beraadslaging daaromtrent zelfs gevaarlijk oordeelden; ja zij deden het ontwerp zelfs wegnemen, om hun gevoelen openlijk aan den dag te leggen; — en naauwelijks verloopt er één jaar, of hetzelfde ministerie brengt de wet voor, welke hetzelve vroeger had afgekeurd; het verdedigt die als uitmuntend, het verzoekt die als noodzakelijk, het blijft daaraan onafscheidelijk vast hangen, en het is de eerste wetgevende vergadering onder eenen nieuwen Koning, welke het ministerie kiest, om met zoo veel nadruk te ondersteunen, wat hetzelve, onder het vorige bestuur, zoo krachtdadig te keer ging. Zou dan hetgeen onder *Lodewijk* XVIII volkstrijdig was, zulks onder *Karel* X niet meer zijn? Hebben de ministers dus hunnen eersten pligt jegens den Vorst en het land niet verzaakt?

Wat zal ik zeggen van de treurige beraadslaging over de wet der

schadevergoeding van de emigranten, dewelke het zuurdeessem der oude hartstogten weder opgeroerd, de baatzucht en den haat in al derzelver kracht weder opgewekt, en alzoo te midden van den staat geheel den afgrond der tweedragt weder geopend heeft? Welke schatten van vrede en rijkdom zullen er niet noodig zijn, om dien weder te dempen!

Hierbij worden wij nu dagelijks bedroefd door ergerlijke tooneelen van heersch- en vervolgzucht der geestelijkheid, welke dit noemt aan den godsdienst zijnen luister hergeven!

Oordeelt, naar dit alles, over onzen staat.

De Commissie van Onderstand voor de Noodlijdenden door den Watersnood, te Groningen, thans in staat gesteld zijnde maatregelen te beramen tot doelmatige besteding van het uit de Verloting van Vrouwelijke Handwerken en Voorwerpen van Weelde en Smaak voortgesproten Fonds, heeft de eer bij deze de Gemeente-Besturen van de door de Watervloeden, van den 3. en 4. Februarij ll., geteisterde Streken binnen dit Rijk, uit te noodigen, om, elk in den hunnen, op te sporen, welke Vrouwen en Kinderen in het geval verkeeren op onderstand uit hetzelve aanspraak te kunnen maken, en daarvan vrachtvrij aan de Commissie opgave te doen, bij welke opgave het haar aangenaam zal zijn alle die inlichtingen te ontvangen, welke kunnen strekken, om, zoo veel mogelijk, met kennis van zaken te kunnen oordeelen.

Deze opgaven zullen worden ingewacht tot aan den 15. September eerstkomende, en na dien tijd, des benodigd, tot andere middelen van onderzoek worden overgegaan. Het is dus geheel in het belang der bijzondere Personen, in dezen betrokken, zich, met den afloop van dien termijn, bij hunne Gemeente-Besturen aan te melden.

Groningen, den 8. Augustus 1825. De Commissie voornoemd,

H. NIEUWENHUIS,	G. H. ALBERDA VAN BLOEMERSMA,
J. R. MODDERMAN,	E. C. HUND en
L. U. RENGERS,	C. GUYOT.

De ondergeteekenden geven bij deze dankbaar berigt, dat zij, voor de ongelukkigen door den brand te Silvolde, nader hebben ontvangen:

Uit Amsterdam van *Z. Z.* met het beurtschip *f* 6. Van eene onbekende Dame een coupon W. S., No. 1047, bij *A. L. van Harpen c. s.*, versch. 1 Julij 1825, groot *f* 4 : 95. Van E. uit Arnhem een coupon W. S., No. 14470, bij *S. en D. Sapartas c. s.*, versch. 1 Januarij 1825, groot *f* 12 : 3⅞. — Te zamen *f* 23 : 3⅞.

Arnhem, den 14. Augustus 1825.

J. M. DE KEMPENAER,
D. G. VAN EMBDEN.

ARNHEM, den 16. Augustus.

Het water is hoog in den Rijn aan de paal:

Den 15. Aug. 1 El 2 Palm 5 Duim; gewassen 0 D. gevallen 0 D
Den 16. dito 1 El 2 Palm 0 Duim; gewassen 0 D. gevallen 5 D

---

† † † § § § BURGEMEESTER en WETHOUDEREN der Stad Zutphen maken bij deze bekend, dat, op Donderdag den 18. Augustus 1825, des voormiddags ten 10 ure, ten Raadhuize in het Openbaar, voor den tijd van zes jaren, zullen worden verpacht:

1. Het STADS ERVE *den BRINK*, bij de Emperbrug, waarvan de pacht zal aanvangen 22 Februarij 1826.
2. De STADS BOUWLANDEN, van ouds gezegd *die aan de Veluwsche zijde*, waarvan de pacht aanvangt *Martini* dezes jaars; hieronder mede begrepen de *Schotings-Weerd* in Tonden gelegen.

Zullende de Pacht-Conditien drie dagen voor de Verpachting ter Stads Secretarie ter lezing liggen.

Zutphen, den 4. Augustus 1825.

Burgemeester en Wethouderen voornoemd,
(Get.) P. J. SWAVING,
Ter Ordonnantie van denzelven
(Get.) J. A. VAN HASSELT.

---

§ § § † † § De DYKSTOEL der POLDERS van Oosterwolde, maakt bij dezen bekend, dat de Aanbesteding van het herstellen des ZEEDYKS in gemelden Polder, op den 18. dezer geen voorgang zal hebben, zullende de nadere dag (tot besparing van tijd) slechts eenmaal in dit Nieuwsblad worden aangekondigd.

---

§ † † § De ONTVANGER van de DOMEINEN, te Tiel, zal op Vrijdag den *negentienden* Augustus 1825, des voormiddags ten *tien* ure, in de Herberg genaamd *DE ROODE MOLEN*, te Zennewijnen, publiek, aan de genoegbiedenden verpachten: Het NAGRAS, staande op ruim zestig Bunders Uiterwaarden, gelegen onder Zennewijnen en Ophemert, verdeeld in vijf Perceelen.

De Ontvanger voornoemd,
H. M. VAN ERMEL.

ONDERLINGE BRANDWAARBORG-MAATSCHAPPY.

Wij Ondergeteekenden, COMMISSARISSEN van de Onderlinge Brandwaarborg-Maatschappy, onder directie van den Heer J. J. C. O. B. DE JONGE te Amsterdam gevestigd, hebben het genoegen om de daarbij belanghebbenden te berigten:

Dat de Rekening en Verantwoording van de Directie en Administratie, door denzelven Heer Directeur over het Jaar 1824, omtrent deze Maatschappij, gehad en gehouden, aan ons Ondergeteekende, in tegenwoordigheid van Heeren Correspondenten en Deelgenooten, op heden is gedaan; en daarbij tevens door ZijnEd. aan ons overgelegd een allezins naauwkeurig overzigt van den tegenwoordigen staat dezer Inrigting, en dat, het een en ander wederom alle kenmerken van juistheid in zich bevattende, met onze volle goedkeuring is bekrachtigd geworden.

Zijnde het ons bij die gelegenheid gebleken, dat de bij deze Maatschappij Verwaarborgde Voorwerpen met het vertrouwen van het Publiek dagelijks toenemen, zoodanig, dat de verwaarborgde sommen zich op heden beloopen, en wel voor de *Gebouwen*, in onderscheidene afdeelingen te zamen genomen, ruim *honderd vijf en dertig millioen*, *Koopmans-goederen twintig millioen*, en voor *Meubelen*, enz., ruim *elf en een half millioen*.

Amsterdam, den 21. Augustus 1825.

Mr. P. A. VAN BOETZELAER,	J. A. BENNET
Mr. M. C. VAN HALL,	en
GEORGE DOMMER	Mr. W. A. DE JONGE.
Commissarissen binnen Amsterdam.	*Commissarissen buiten Amsterdam.*

---

§ † § Ten overstaan van den Notaris Mr. *F. DE BOTH*, te 's Heerenberg, zal, op Vrijdag den 26. Augustus 1825, des voormiddags ten *negen* ure, ten huize van *GERRIT SOM*, Landbouwer, te Didam, worden ingezet en veertien dagen daarna, zijnde den 9. September eerstvolgende, ter zelfder plaatse en ure, naar genoegen geldende, worden verkocht:

Eenige Perceelen onroerende Goederen, bestaande in: BOERENERVEN, BOUW-, WEI- en VLOGLANDEN, AKKERMAALS-BOSSCHEN en opgaand HOUT; alles gelegen onder Didam.

Nadere informatien te bekomen ten Kantore van opgenoemden Notaris en Mr. *J. VAN LAMSWEERDE*, Procureur te Zutphen.

---

† § † † † § Uit de hand te koop eenige duizend grove NOORDSCHE DENNEN, op Stam staande, ½ uur van de bevaarbare Berkelstroom, geschikt tot Heipalen, Juffers, Spooren, enz. Adres bij den Rentmeester *M. W. NYMAN*, te Lochem.

---

† § † † † Een GELDERSCH MEISJE, oud 20 Jaren, zedig van Gedrag en goed van Humeur, zijnde van den R. C. Godsdienst en van Fatsoenlijken Huize, zag zich gaarne bij Fatsoenlijke lieden in *Amsterdam* als KINDERMEID geplaatst. — Adres, onder de Letters *V. R.*, bij den Drukker dezes.

OVERLEDENE SOLDATEN.

In het Kantoor van den Agent *G. D'HENRY*, achter de *St. Bavo's Kerk*, No. 26, te Gend, Oost-Vlaanderen, kan men COMMUNICATIE nemen der REGISTERS, inhoudende de namen van meer dan 34,000 SOLDATEN, die gedurende de laatste Oorlogen in Franschen dienst Overleden zijn, en van dewelke men de Authentieke DOODBRIEVEN kan bezorgen. — Men belast er zich met Onderrigtingen te bezorgen nopens het lot van zoodanige Nederlanders, welke, voorafgaandelijk aan het Jaar 1815, in Franschen militairen dienst geweest zijnde, tot heden in hun Vaderland niet zijn te rug gekomen.

Brieven moeten Vrachtvrij zijn.

POSTWAGEN-BERIGT.

NIEUWE ONDERNEMING.

De ondergeteekenden, Ondernemers der *Koninklijke Diligences* van Utrecht, door Harmelen, Woerden, Bodegraven, Zwammerdam, Alphen en Leijden, naar 's Hage, *vice versa*, berigten het geëerd Publiek en den Koophandel, dat met dezen Dienst een aanvang zal worden gemaakt op *Donderdag den 1. September* aanstaande, zullende dezelve alzoo dagelijks vertrekken van 's Hage, des namiddags precies ten 3 ure, om des avonds voor 9 uren te Utrecht te arriveren, en van Utrecht des namiddags precies ten half vijf ure, om des avonds voor half elf uren in 's Hage aan te komen. — Doch met 1 October en gedurende het Wintersaisoen zal dezelve des morgens ten 7 ure van Utrecht vertrekken, om des middags ten 1 uur te 's Hage te arriveren, en weder van daar ten 2 ure retourneren, om des avonds voor 8 uren te Utrecht aan te komen.

Deze Diligence zal afrijden te 's Hage ten huize van *SCHREUDER*, in de Hooge-Nieuwstraat, en te Utrecht van het Logement het *Zutphensche Posthuis*, alwaar de Plaatsen besproken en de Goederen, Gelden, enz., ter verzending afgegeven kunnen worden.

De prijzen der Plaatsen voor Passagiers, zoowel als de vracht der Goederen, Gelden, enz., zijn zeer matig gesteld, en men zal in allen opzigte eene solide bediening in dezen Dienst ondervinden.

LOUIS VERMEULEN, te *Utrecht*,
en
[illegible], te *'s Hage*.

NEDERLANDSCHE
STOOMBOOT-MAATSCHAPPY.

Bepaling van den WEKELYKSCHEN DIENST van de Stoombooten, tusschen de Steden *Rotterdam*, *Nijmegen*, *Dusseldorp*, *Keulen* en tusschen beiden gelegen plaatsen, gedurende de maand *Augustus*:

Van *Rotterdam* naar *Nijmegen*:
Elken Dingsdag, des morgens ten 7 ure.
Van *Rotterdam* naar *Nijmegen*, *Dusseldorp* en *Keulen*:
Elken Donderdag, des morgens ten 7 ure.
Van *Nijmegen* naar *Dusseldorp* en *Keulen*:
Elken Vrijdag, des morgens ten 4 ure.
Van *Dusseldorp* naar *Keulen*:
Elken Zaturdag, des morgens ten 8 ure.
Van *Keulen* naar *Dusseldorp*, *Nijmegen* en *Rotterdam*:
Elken Zondag, des morgens ten 8 ure.
Van *Dusseldorp* naar *Nijmegen* en *Rotterdam*:
Elken Zondag, des morgens ten 10 ure.
Van *Nijmegen* naar *Rotterdam*:
Elken Maandag en Woensdag, des morgens ten 9 ure.

† † § § § De Ondergeteekende, Stemgeregtigde Deelgenoot der NEDERLANDSCHE STOOMBOOT-MAATSCHAPPY, verwittigt een ieder, die daarbij belang mogt hebben, dat *Hij* de genoemde Maatschappij voor de hem toebetrouwde Agentschappen, zoo te *Antwerpen*, onder de Agenten van *A. D. O. [illegible]* als te *Nijmegen*, onder die van *JOH. AD. QUACK Senior*, bedankt heeft, en verzoekt dus diegenen, welke voortaan eenige informatien mogten willen hebben, zich aan de nieuw benoemene Agenten in voorschrevene plaatsen te adresseren.

Nijmegen, den 15. Augustus 1825.

JOH. AD. QUACK Senior.

---

§ § § § § † De GEBROEDERS *B. AUGUST*, hebben de eer het Geëerde Publiek te berigten, dat zij, als gewoonlijk, ook weder dit Jaar, op de Arnhemsche Kermis met een Groot en Fraai Assortiment onderscheidene LAKENS zullen komen, welke zij tot eenen civielen prijs zullen verkoopen. Zij recommanderen zich in ieders gunst.

* *H. C. A. THIEME* bragt op den 10. Augustus aan den Heer Burgemeester van Zutphen ter verfaling en omwerking in het Nederduitsch verloofd [illegible] *Lexicon Manuale Graeco-Latinum et Latino-Graecum* [illegible] BENJ. HEDERICO *institutum post* [illegible] S. PATRICK, J. A. ERNESTI, C. CHR. WENDLERI, T. MORELLII, P. H. LARCHERI, [illegible], C. J. BLOMFIELDII *denuo castigatum, emendavit, auxit* G. PINZGER *recognoscente* T. PASSOVIO. *Editio Quarta.* Lipsiae 1825.

* Bij de Boekhandelaren de Wed. *J. C. VIEWEG* en Zoon, te Nijmegen, is van de Pers gekomen en alom verkrijgbaar:

HET GELDERSCH LUSTOORD

Of Beschrijving van de Stad NYMEGEN en derzelver Omstreken, met Geschied- en Oudheidkundige bijzonderheden, door *C. VAN HOEY Jz.*, met gegraveerde Titel en Vignet, *f* 1 : 60.

Te ARNHEM, bij C. A. THIEME, Boekdrukker.